

2

Toimivallan siirtäminen tartuntatautilain mukaisen tarkastusoikeuden, määräysten antamisen ja pakkokeinojen osalta sekä kaupunginvaltuuston 3.3.2021, 47 § tekemän päätöksen täytäntöönpano

HEL 2021-001881 T 00 01 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää panna täytäntöön kaupunginvaltuuston päätöksen 3.3.2021 47 §.

Kaupunginhallitus päättää siirtää 4.3.2021 alkaen ja 30.6.2021 saakka hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 6-kohdan mukaista toimivaltansa kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaavalle toimielimelle säädettyjen tai määrättyjen tehtävien hoitamisesta seuraavasti.

Tartuntatautilain 59 b §:ssä säädetyn tarkastusoikeuden käyttämisen osalta kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalveluiden viranhaltijoille.

Tartuntatautilain 59 c §:n 1 ja 2 momenteissa tarkoitettujen määräysten antamisen osalta kaupunkiympäristön toimialan ympäristöjohtajalle.

Tartuntatautilain 59 c §:n 4 ja 5 momenteissa tarkoitettujen määräysten ja pakkokeinojen osalta kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle.

Samalla kaupunginhallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Voimassa olevan, kaupunginvaltuuston 3.3.2021 hyväksymän hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 6-kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginhallitus päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan muu toimielin tai viranhaltija päättää kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaavalle toimielimelle säädettyjen tai määrättyjen tehtävien hoitamisesta.

Tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain (147/2021) mukaisesti muutetun tartuntatautilain (1227/2016) 22.2.2021 voimaan tulleen 59 b §:n mukaan kunta saa tarkastaa 59 a §:n nojalla valvomansa toimijan tartuntatautilain mukaisen toiminnan sekä toiminnassa käytettävät tilat. Pykälässä annetaan tarkemmat määräykset tarkastusten toteuttamisesta. Saman lain 59 c §:n mukaan, jos havaitaan puutteita tai epäkohtia pykälässä tarkemmin eriteltujen

velvoitteiden noudattamisessa, kunta voi antaa määräyksen niiden korjaamisesta. Jos näitä puutteita tai epäkohtia ei ole korjattu määräyksessä annetussa määräajassa, kunta voi määrätä kyseisen toiminnan välittömästi keskeytettäväksi ja kyseisen tilan pidettäväksi suljettuna asiakkailta tai muilta valvottuun toimintaan osallistuvilta enintään kuu-kauden ajaksi, jos se on välttämätöntä tartuntataudin leviämisen estämiseksi.

Tartuntatautilain 59 d §:n mukaan kunnan 59 a §:n mukaisesta valvon-
nasta vastaa sekä 59 b ja 59 c §:n mukaisia toimivaltuuksia käyttää
kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin, jollei kunta kun-
talain (410/2015) nojalla toisin päättä.

Kuntalain 91 §:n 3 momentin mukaan toimivalta sellaisessa asiassa,
joka sisältää hallinnollisen pakon käyttämistä, voidaan siirtää vain toi-
mielimelle. Tartuntatautilain 59 d §:n 2 momentin mukaan kunnanval-
tuusto voi kuitenkin antaa tartuntatautien torjunnasta vastaavalle toi-
mielimelle oikeuden siirtää 59 c §:n 1 ja 2 momentin mukaisen toimival-
lan edelleen kunnan tartuntataudeista vastaavalle lääkärille, muulle
kunnan viranhaltijalle, kunnan toimielimelle tai kunnan toimielimen jaos-
tolle.

Tartuntatautilain muutoksen myötä aluehallintoviraston lisäksi myös
kunnan vastuulle tulee 59 a–59 c §:ssä tarkoitetun valvonnan järjestä-
minen. Valvontavastuu on laaja ja koskee muun muassa yksityisiä elin-
keinoharjoittajia kuten päivittäistavarakauppaa, liikuntatiloja ja kaup-
pakeskuksia, kuntien tiloja kuten kouluja, päiväkoteja ja uimahalleja se-
kä uskonnollisia yhdyskuntia. Tartuntatautilain 59 b §:n mukaiset tar-
kastukset on tarkoitus toteuttaa pääosin kaupunkiympäristötoimialan
ympäristöpalveluiden elintarvike- ja terveydensuojelutarkastusten yh-
teydessä esimerkiksi elintarvikemyymälöissä, päiväkodeissa ja kouluis-
sa sekä kuntosaleissa ja terveydensuojelulain mukaisissa liikuntatilois-
sa. Tarkastuksia tehdään koronatilanne huomioon ottaen riskiperusteis-
esti myös kaupungin oman harkinnan perusteella muihin kuin tervey-
densuojelulain ja elintarvikelain tarkoittamiin kohteisiin sekä aluehallin-
toviraston ja Liikenne- ja viestintäviraston valvontapyyntöjen perusteel-
la. Tarkastusten suuntaamisessa otetaan huomioon alueellinen tartun-
tatautilanne epidemiologisen toiminnan arvion mukaan.

Tartuntatautilain 59 b §:n mukaisten tarkastusten toteuttaminen edellyt-
tää, että toimivalta tarkastusten suorittamiseen on niillä tahoilla, jotka
tarkastuksia käytännössä suorittavat. Suoraan lain nojalla elintarvike- ja
terveydensuojelulain mukaisia toimivaltuuksia käyttävät viranhaltijat
voivat tehdä tartuntatautilain mukaisia tarkastuksia vain elintarvike- ja
terveydensuojelulakien nojalla tarkastettaviin kohteisiin. Muiden kohtei-
den osalta toimivalta tartuntatautilain 59 b §:n mukaisten tarkastusten

tekemiseen on siirrettävä tartuntatautien torjunnasta vastaavalta toimielimeltä kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalveluiden viranhaltijoille. Tartuntatautilain mukaiseen toimintaan kohdistuvia tarkastuksia tekevät ensi sijassa elintarvike- ja terveydensuojelulain mukaisia tarkastuksia tekevät viranhaltijat. Koska vielä on kuitenkin epäselvää, missä laajuudessa tartuntatautilain 59 b §:n tarkoittamia tarkastuksia joudutaan tekemään, on tarkastusoikeuden käyttö tarkoituksenmukaista siirtää riittävän laajalle joukolle viranhaltijoita, jotta resurssien tarpeellinen kohdentaminen kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalveluissa on mahdollista.

Toimivalta tartuntatautilain 59 c §:n 1 ja 2 momentin mukaisten määräysten antamisesta siirrettäisiin kaupunkiympäristötoimialan ympäristöjohtajalle, koska määräykset ovat luonteeltaan kiireellisiä ja liittyvät kiinteästi valvontahavaintoihin. Jotta määräyksiä voitaisiin antaa ja pakkokeinoja käyttää oikea-aikaisesti, niihin liittyvää päätöksentekoa voi olla tarpeen tehdä useammin kuin toimielimet kokoontuvat.

Tartuntatautilain 59 c §:n 4 ja 5 momenteissa säädetyt toimivaltuudet ovat sellaisia hallinnollisen pakon käyttämistä sisältäviä toimivaltuuksia, jotka kuntalain 91 §:n 3 momentin mukaan voidaan siirtää vain toimielimelle. Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää valtaosasta ympäristöpalveluiden toimenkuvaan kuuluvista hallinto- pakko- ja uhkasakkoasioista, joten myös tartuntatautilain 59 c §:n 4 ja 5 momentin mukaisten pakkokeinojen käyttämiseen liittyvät asiat on tarkoituksenmukaista siirtää kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston päätettäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Kukkola, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 64694
anna.kukkola(a)hel.fi
Anna Koskinen, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala